

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2018-12-31

Granskningsrapport
Svedala kommun

KPMG AB

2018-04-10

Antal sidor 19

Svedala kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2018-12-31

KPMG AB

2018-04-10

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	2
1.1	Räkenskaperna och årsredovisningen	2
1.2	Underlag för revisorernas bedömning utifrån fullmäktiges mål	4
2	Bakgrund	4
2.1	Syfte och revisionsfråga	4
2.2	Revisionskriterier	5
2.3	Metod och avgränsningar	5
2.4	Ansvarig nämnd	6
2.5	Projektorganisation/granskningsansvarig	6
3	Resultat av granskningen	6
3.1	Årsredovisningen	6
3.2	Redovisningsprinciper	6
3.3	Balanskrav	7
3.4	Bedömning av fullmäktiges mål med betydelse av god ekonomisk hushållning	7
3.5	Resultaträkning	11
3.6	Kassaflöde	16
3.7	Investeringsredovisning	17
3.8	Sammanställd redovisning	17
4	Avgiftsfinansierad verksamhet	18

1 Sammanfattning

Vi har av Svedala kommuns revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska bokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2018. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2018.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap KL¹ bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för revisionsberättelsen.

Vår rapportering baserar sig på det utkast till årsredovisning som vi erhöll 2019-03-29.

1.1 Räkenskaperna och årsredovisningen

De mest väsentliga slutsatserna från granskningen kan sammanfattas enligt följande:

- Kommunfullmäktige gav genom beslut den 13 juni 2018 § 63 kommunstyrelsen i uppdrag att ingå medfinansieringsavtal med Trafikverket. Enligt KrL 5 kap 7 § skall sådana bidrag tas upp i balansräkningen eller redovisas som en kostnad i resultaträkningen det år bidraget **beslutas**. Svedala kommun har inte bokfört avtalet vilket innebär ett avsteg från den kommunala redovisningslagen (KrL). **Det är aldrig förenligt med god redovisningssed att avvika från uttryckliga lagregler (prop. 1996/97:52 s. 45).** Själva medfinansieringsprojektet uppgår till 95 mnkr och parterna står för 50 % vardera, dvs. 47,5 mnkr vardera.
- Varje bidrag som redovisas i balansräkningen ska upplösas med årliga enhetliga belopp under högst 25 år. En årlig upplösning på 25 år skulle ha genererat en upplösning/ kostnad om - 1,9 mnkr, vilken inte har beaktats i kommunens resultat.
- Svedala kommun håller inne betalningar till Svevia uppgående till 30 mnkr. Svevia är entreprenör i Bara Backar och det tvistiga beloppet avser fakturor utöver det upphandlade beloppet. Vi har inte varit i kontakt med juridiska ombud och kan således inte uttala oss om det juridiska förhållandet och den potentiella skada som kan drabba Svedala kommun. Den uppgift vi erhållit är att kommunen kan transportera eventuell merkostnad ut på den slutliga exploitören. Vi kan läsa i kommunstyrelsens protokoll att en avrapportering har skett.

¹ Kommunallag (2017:725).

Svedala kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2018-12-31

KPMG AB

2018-04-10

- Eftersom en stor del av verksamheternas tillgångar liksom finansiering ägs och förvaltas av de kommunägda bolagen finns det anledning att ha en mer övergripande ansats i redogörelsen för främst finansiella skulder kopplat till risker och strategier för att minska riskerna (RKR 20). De nyckeltal som presenteras i avsnitt 2.3 *Finansiell analys* avser enbart kommunen. Givet att så pass stor del av kommunens investeringsverksamhet, med tillhörande extern finansiering, bedrivs i dotterbolagen hade det varit relevant att diskutera den framtida exponeringen ur ett helhetsperspektiv. Förslagsvis skulle känslighetsanalysen under 2.3.4.2 även kunna omfatta kommunkoncernen i sin helhet och med en mer utvecklande slutsats. Befintlig känslighetsanalys överlämnar åt läsaren att dra egna slutsatser.
- Under 2018 har en omstrukturering av bolagsstrukturen genomförts. Omstrukturering har inte påverkat den sammanställda redovisningens egna kapital, dvs. kommunens förmögenhet inklusive ägda bolag är oförändrad.
- I samband med omstruktureringen av bolagen eliminerades det aktieägartillskott som bokfördes i Svedalahem 2014 om 50 mnkr. Aktieägartillskottet var inte avsett för Svedalahem utan blev en redovisningsmässig konsekvens av att aktieägartillskott avsett för SVEDAB transporterades genom Svedalahem. Svedalahem var inte i behov av ett kapitaltillskott och tillskottet var aldrig ämnat för Svedalahems verksamhet.
- Det pågår en diskussion mellan hyresgästen, kommunen och fastighetsägaren SVEDAB och Svedalahem om lämplig hyressättningsmodell. Medan diskussionerna pågår har hyresgästen tillika ägaren erhållit hyresrabatter. Eftersom kommunen inte ingår i en skatterättslig koncern med sina dotterbolag är det av vikt att upprätthålla en affärsmässig relation till dotterbolagen för att undvika olyckliga skattekonsekvenser i händelse av ett ifrågasättande.
- Utöver det bör Aktiebolagens 17 kapitel 1§ punkt 4 om värdeöverföring från bolagen beaktas.
- Båda fastighetsbolagen har föråldrade ägardirektiv. Det finns anledning att se över och besluta om dessa i närtid.
- Svedala kommun har tillskjutit 2,6 mnkr av skattemedel för att kompensera VA-kollektivet något för utgifter uppkomna i samband med tvisten med Swedavia, gällande förorenat slam, som förlorades i Miljödomstolen (protokoll från kommunfullmäktige 2018-11-07, § 108). Det kan diskuteras huruvida det är korrekt att med skattemedel kompensera VA-kollektivet för kostnader som uppstått i VA-verksamheten.

Avvikelsen från KrL 5 kap 7 § är betydande. Det gör att vi inte kan anse att årsredovisningen ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning utan att en rättelse bör ske.

Svedala kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2018-12-31

KPMG AB

2018-04-10

1.2 Underlag för revisorernas bedömning utifrån fullmäktiges mål

Enligt bestämmelser i kommunallagen (KL) ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning.

Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för den ekonomiska förvaltningen.

Finansiella mål

Sammantaget nås inte 2 av de 8 finansiella målen. Gemensam nämnare för dessa två är den pågående investeringsambitionen, som inte ryms inom de ekonomiska ramar som fullmäktige beslutat om.

På grund av socialnämndens budgetavvikelse bedömer kommunen själv att budgetföljsamheten inte är tillräckligt god. För övriga verksamheter är avvikelsen emellertid tolererbar.

Baserat på detta finner vi att det sammanlagda utfallet för de åtta finansiella målen är förenliga med vad fullmäktige fastställt.

Verksamhetsmässiga mål

Totalt sett bedöms måluppfyllelsen som god, då 90 % av målen har nåtts eller kommer att nås.

Sammantaget bedömer vi att verksamheten bedrivs på ett tillfredställande sätt med tillfredställande resultat.

Bedömning

Vi bedömer att resultatet i allt väsentligt är förenligt med de mål som fullmäktige fastställt.

2 Bakgrund

Vi har av Svedala kommuns revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska bokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2018. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2018.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap KL bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

2.1 Syfte och revisionsfråga

Syftet med granskningen är att bedöma om kommunens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, kommunal redovisningslag och god redovisningssed i kommuner och landsting. Resultatet av vår granskning utgör underlag för revisorernas utformning av revisionsberättelsen.

Svedala kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2018-12-31

KPMG AB

2018-04-10

2.2 Revisionskriterier

Bedömningsgrund för vårt uttalande avseende huruvida årsredovisningen i allt väsentligt är upprättad i enlighet med gällande lagar och regler bygger på följande revisionskriterier:

- Kommunallag och kommunal redovisningslag.
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning (RKR) och Sveriges Kommuner och Landsting (SKL).
- Interna regelverk och instruktioner.
- Fullmäktigebeslut.

2.3 Metod och avgränsningar

Vår granskning sker i den omfattning som följer av God revisionsmed i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras av SKL² och Skyrev³. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att i allt väsentligt, men inte med absolut säkerhet, försäkra oss om att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. Granskningen av årsredovisningen omfattar:

- Förvaltningsberättelse.
- Resultaträkningen.
- Balansräkningen.
- Kassaflödesanalysen.
- Sammanställd redovisning.
- Tilläggsupplysningar.

Vad gäller avsättning och ansvarsförbindelse avseende pensionsåtagandet har vi förlitat oss på de uppgifter kommunen har erhållit från pensionsadministratören KPA. Vi har i vår granskning inte genomfört någon aktuariell granskning.

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudie av relevanta dokument inklusive årsredovisningen.
- Intervjuer med berörda tjänstemän och politiker.
- Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi, i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.
- Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi, i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen samt revisorernas uttalande i revisionsberättelsen.
- Avstämning av väsentliga poster i resultat- och balansräkning mot erforderliga underlag. Översiktlig analys av övriga poster.

² Sveriges Kommuner och Landsting.

³ Sveriges Kommunala Yrkesrevisorer.

Svedala kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2018-12-31

KPMG AB

2018-04-10

2.4 Ansvarig nämnd

Granskningen avser kommunstyrelsens årsredovisning.

Rapporten är faktagranskad av ekonomienheten.

2.5 Projektorganisation/granskningsansvarig

Granskningen har genomförts av Denis Kuljanac och Anna Lönnberg, auktoriserad revisor. Frida Starbrant har deltagit i granskningen som kundansvarig för Svedala kommun.

3 Resultat av granskningen

3.1 Årsredovisningen

Granskningen har omfattat bokslutet och årsredovisningen för 2018. Vi har granskat sådan information som är av finansiell natur och som har direkt koppling till den finansiella redovisningen i årsredovisningen, i syfte att säkerställa att upprättad årsredovisningen ger en rättvisande bild.

Nämndernas förvaltningsberättelser regleras inte av KRL, utan betraktas som underlag till kommunens förvaltningsberättelse.

Bedömning

Under punkt 3.5.9 redogör vi för att kommunen beslutat att ingå avtal med Trafikverket gällande ett medfinansieringsavtal för ombyggnad av och kring Svedala station, uppgående till 47,5 mnkr för Svedalas del. Detta avtal har inte bokförts, vilket är ett avsteg från KrL 5 kap 7 §. Det är aldrig förenligt med god redovisningssed att avvika från uttryckliga lagregler (prop. 1996/97:52 s. 45)

Detta gör att vi inte kan anse att årsredovisningen ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning utan att en rättelse bör ske.

Vi bedömer i stort att den information som lämnas i förvaltningsberättelsen ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning.

3.2 Redovisningsprinciper

I årsredovisningen anges under avsnittet "Redovisningsprinciper" att redovisningen skett enligt god kommunal redovisningssed, med vilket avses i överensstämmelse med KRL och RKR:s rekommendationer.

I vår granskning har vi stickprovsvis granskat om detta påstående stämmer via intervjuer med redovisningsekonom samt översiktlig avstämning av kommunens årsredovisning mot RKR:s gällande rekommendationer.

Bedömning

Vår bedömning utifrån väsentlighetsprincipen är att kommunen i huvudsak efterlever RKR:s rekommendationer.

Svedala kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2018-12-31

KPMG AB

2018-04-10

3.3 Balanskrav

En kommun ska enligt KL göra en avstämning av balanskravet och redovisa detta i förvaltningsberättelsen. Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år. Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat. RKR har lämnat information⁴ om beräkning och redovisning av balanskravet, utifrån tolkning av förarbeten till reglerna om balanskrav i KRL och KL.

I KL stadgas även att kommunerna ska ha en god ekonomisk hushållning, vilket får ses som ett överordnat krav och innebär i de allra flesta fall att det inte räcker med att intäkterna enbart täcker kostnaderna. Detta eftersom det på längre sikt urholkar kommunernas ekonomi.

Kommunen redovisar en avstämning av balanskravet enligt KL i förvaltningsberättelsen, 2.3.1.8

Kommunens överskott för året uppgår till 18,7 mnkr. Vid avstämning av balanskravet avgår årets realisationsvinster på -5,8 mnkr från årets resultat, i enlighet med gällande principer. Justerat resultat enligt balanskravet uppgår därmed till 12,9 mnkr.

Bedömning

Svedala kommun redovisar ett resultat i balans.

3.4 Bedömning av fullmäktiges mål med betydelse av god ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

3.4.1 Finansiella mål

3.4.1.1 **Nettokostnadens andel inklusive avskrivningar och finansnetto ska vara högst 98 % i relation till skatteintäkter.**

Resultatmålet utgår från resultat efter finansnetto i relation till skatter och bidrag, dvs. inklusive allt. För 2017 sänkte kommunfullmäktige resultatmålet till 2 % av skatteintäkter och generella statsbidrag, från de 3 % som gällde 2016. För 2018 och 2019 ligger målet på 1 %.

Utfallet är 98,4 % och resultatmålet är således uppnått.

3.4.1.2 **Verksamheten ska bedrivas inom beslutad ekonomisk ram**

Den av kommunfullmäktige fastställda budgeten är bindande både vad avser ekonomiska ramar och mål för verksamheten. Nämnderna får därför inte överskrida varken kommunbidrag eller investeringsram.

⁴ Oktober 2015.

Svedala kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2018-12-31

KPMG AB

2018-04-10

Kommunbidrag

Budgetavvikelsen för socialnämnden uppgår till -9,8 mnkr, vilket kommunicerades i oktober. Övriga nämnder redovisar en budgetavvikelse < 1,1 mnkr. Finansförvaltningen redovisar en betydande budgetavvikelse hänförlig till reavinst vid avyttring av kortfristiga placeringar samt exploateringsvinster som inte budgeterats. Sammantaget har budgetföljsamheten försvagats jämfört med tidigare år. Kommunens egen utvärdering är att målet inte nås.

Investeringsram

Förseningar förekommer vilket gör att delar av investeringsbudgeten inte är verkställda, alternativt att investeringen inte kostat så mycket som budgeterat. Totalt 38,4 mnkr, vilket utgör 20 % av investeringsbudgeten.

- Kultur- och fritidsnämnden har förseningar för nya bibliotekslokalen och för sportanläggning i Klågerup samt lägre utgifter vid renoveringen av friluftsbadet.
- Utbildningsnämnden spenderade inte hela budgeten för inventarier till Aggarpskolan samt att upprustning av skolgårdarna uteblivit.
- Socialnämnden har inte verkställt inköp av trygghetslarm.
- Tekniska nämndens investeringar i VA har dels inte verkställt i ursprungligt tempo och dels inte blivit fullt så kostsamma.

Den skattefinansierade verksamheten inom tekniska nämnden har budgetöverdrag, vilket delvis förklaras med en redovisningsteknisk förändring och med en markanskaffning i Bara, som inte var budgeterad på 25 mnkr.

Målet att verksamheten ska bedrivas **inom** beslutad ekonomisk ram i det större perspektivet men med en noterbar avvikelse för socialnämnden.

3.4.1.3 En god resultatutveckling innebärande att resultatet före extraordinära poster i relation till verksamhetens kostnader minst ska uppgå till 1 % (2 %) under rullande treårsperiod (ca 10 mnkr)

Detta finansiella mål är snarlikt det första resultatmålet men räknat som andel av kostnaderna i stället för på skatter och generella bidrag. Resultatet under en rullande tre årsperiod uppgår till 2,41 % av verksamhetens kostnader och därmed är målet uppfyllt.

3.4.1.4 En balanserad investeringsutveckling, innebärande att årets nettoinvesteringar i relation till verksamhetens nettokostnader inte över tid (4-6 år) överstiger 4 %, exklusive VA-anläggningar.

Målnivån har anpassats till den pågående investeringsnivån från och med 2018 till att inte överstiga 9 %. Utfallet är 8,6 % varför målet uppnås.

3.4.1.5 Kassalikviditeten bör ej understiga 65 %

Relationen mellan omsättningstillgångar och korta skulder är balanserad och kassalikviditeten uppgår till 164 %. Kassalikviditeten rensat från kortfristiga placeringar som är destinerade till pensionsåtaganden uppgick vid årsskiftet till 82 mnkr. Målet uppnås.

Svedala kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2018-12-31

KPMG AB

2018-04-10

3.4.1.6 Självfinsieringsgraden av nettoinvesteringar bör ej understiga 60 % (75 %)

Detta mål kommer inte att nås.

3.4.1.7 Soliditeten bör ej understiga 15 %

Soliditeten uppgår till 25 %, även om pensionsåtaganden som redovisas som ansvarsförbindelser beaktas. Målet nås.

3.4.1.8 Borgensåtaganden i relation till verksamhetens kostnader bör ej överstiga 75 %. Koncernnyttan bör beaktas.

Detta mål nås inte. Borgensåtaganden för dotterbolagens skulder uppgår till 107 % av verksamhetens kostnader.

Bedömning

Sammantaget nås inte 2 av de 8 finansiella målen. Gemensam nämnare för dessa två är den pågående investeringsambitionen som inte ryms inom de ekonomiska ramar som fullmäktige beslutat om.

Syftet med finansiella mål är att fastställa inom vilka ramar verksamheten kan bedrivas på ett ansvarsfullt sätt. Så snart mål inte uppnås är det en indikation på företeelser eller aktiviteter som kan få en långsiktig finansiell påverkan.

Kommunen håller sedan en tid en hög investeringsnivå, vilket har föranlett en justering av de målnivåer som angetts i budgeten för 2018. Hade målnivåerna inte justerats hade fel finansiella mål inte nåtts.

På grund av socialnämndens budgetavvikelse bedömer kommunen själv att budgetföljsamheten inte är tillräckligt god. För övriga verksamheter är avvikelsen emellertid tolererbar.

Baserat på detta finner vi att det sammanlagda utfallet för de åtta finansiella målen är förenliga med vad fullmäktige fastställt.

3.4.2 Verksamhetsmål

Kommunen ska planera för en långsiktigt hållbar utveckling och tillväxt.

	Antal mål	Uppnådda mål	Nästan uppnådda mål	Ej uppnådda mål
Övergripande mål	7	4	3	0
Verksamhetsmål	15	10	3	2

Svedala kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2018-12-31

KPMG AB

2018-04-10

Följande verksamhetsmål har ett otillfredsställande (rött) utfall:

Verksamhetsmål	Nämnd
Personer med försörjningsstöd ska stödjas för att minska deras behov av ekonomiskt bistånd.	KS
VA-enheten ska verka för en hållbar underhållstakt för kommunens VA-anläggningar: ledningsnät, reningsverk, pump- och tryckstegringsstationer.	Tekniska nämnden

Kommunens verksamheter ska tydligt präglas av medborgarperspektiv och medborgarinflytande med hög servicekänsla, god tillgänglighet och gott bemötande.

	Antal mål	Uppnådda mål	Nästan uppnådda mål	Ej uppnådda mål
Övergripande mål	6	4	2	0
Verksamhetsmål	16	9	5	1

Följande verksamhetsmål har ett otillfredsställande (rött) utfall:

Verksamhetsmål	Nämnd
Svedala kommuns myndighetsutövning inom tillsyn, tillstånd och bostadsanpassningsbidrag ska vara rättssäker och effektiv.	Bygg- och miljönämnden

Kommunens verksamheter och organisation är kostnadseffektiv och ekonomin är i balans med fokus på kärnverksamheterna.

	Antal mål	Uppnådda mål	Nästan uppnådda mål	Ej uppnådda mål
Övergripande mål	6	3	3	0
Verksamhetsmål	11	4	7	0

Svedala kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2018-12-31

KPMG AB

2018-04-10

Bedömning

Totalt sett bedöms måloppfyllelsen som god, då 90 % av målen har nåtts eller kommer att nås.

Vi bedömer att resultatet i allt väsentligt är förenligt med de mål som fullmäktige fastställt.

3.5 Resultaträkning

Jämförelsetal anges inom parentes.

3.5.1 Skatteintäkter

Skattesatsen är oförändrad (20,24) men beräkningsunderlaget har ökat med 4,3 %, vilket får ett genomslag i redovisad skatteintäkt på 2,3 % efter uppräknigen.

Däremot fortsätter nedjusteringen av 2017 års skatteintäkter med ytterligare -147 kr per invånare, totalt -351 kr, vilket slår på årets redovisade skatteintäkter med -3,1 mnkr. Årets prognosticerade skatteintäkter har justerats ned med -61 kr per invånare, vilket genererar en resultat effekt om - 1,3 mnkr. Total redovisad skatteintäkt 2018 är 2,9 % högre jämfört med föregående år, dvs. 26 mnkr högre.

3.5.2 Generella bidrag

Utöver utjämningsystemet har ytterligare tillskott tillförts kommunerna i form av Välfärdsmiljarden, vilket innebär extra bidrag för ensamkommande unga äldre än 18 år samt den så kallade Byggbonusen (efter ansökan). Totalt har 7,8 mnkr (9,8 mnkr) tillfallit Svedala kommun, som ur redovisningsteknisk mening ska klassificeras som generella bidrag. Svedala kommun redovisar dessa korrekt.

Erhållna bidrag har verifierats mot SKL och Boverket.

3.5.3 Verksamhetens nettokostnader

Verksamhetens intäkter har ökat men huvudsakligen med tillfälliga intäkter.

Typ av intäkt (tkr)	Förändring
Verksamhetens intäkter 2017	260 243
Exploateringsintäkter	13 647
Försäljning av verksamhet	8 305
Realisationsvinster	5 541
Taxor och avgifter	4 789
Hyror och arrenden	1 613
Erhållna bidrag	-17 892
Verksamhetens intäkter 2018	277 270

Svedala kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2018-12-31

KPMG AB

2018-04-10

Av tabellen ovan framgår att verksamhetsknutna bidrag har minskat markant, vilket till stor del är hänförligt till bidrag från Migrationsverket.

De höjda avgifterna avser primärt VA och avlopp.

Verksamhetens kostnader har ökat med 6 %. vilket motsvarar 79,8 mnkr.

Typ av kostnad (tkr)	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Ökning i %
Personalkostnader	-696 105	-752 648	-806 845	7,2
Övriga kostnader	-518 945	-518 943	-542 108	4,5
Avskrivningar	-41 151	-45 352	-47 846	5,5
Summa	-1 256 201	-1 316 983	-1 396 799	6

Personalkostnaderna, vars andel av verksamhetens kostnader uppgår till 60 % (57 %), har ökat med 54,2 (56,5) mnkr vilket motsvarar 7,2 (8,1) %.

Verksamheterna har 51 (39,6) fler årsarbetare, vilket förklaras av den ökande verksamheten främst inom förskola, skola och äldreomsorg. Det förklarar ungefär 22 mnkr av personalkostnadsökningen. Löneöversynen som uppgick till 1,94 % i genomsnitt förklarar ungefär 13,5 mnkr av personalkostnadsökningen. Resterande 8,7 mnkr är hänförlig till löneglidning i samband med nyrekrytering.

Även pensionskostnaderna har ökat och dessutom med oväntat stort belopp, - 9,5 mnkr vilket vi kommenterar under 3.5.11.

Verksamhetens kostnader i övrigt ökar med 23,2 mnkr, vilket i huvudsak beror på en generell kostnadsökning. Det är få enskilda förändringar som överstiger 1,5 mnkr.

Den enskilt största kostnadsökningen är hänförlig till externa lokalhyror, -15,2 mnkr, vilket är en konsekvens av den utökade verksamheten där den nya Aggarpsskolan är en förklaringsparameter. Den kostnadsökningen neutraliseras av lägre kostnader för köp av huvudverksamhet, 16 mnkr.

3.5.4 Nettokostnadens utveckling i relation till skatteintäkter

Typ av kostnad (tkr)	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Förändring i tkr
Verksamhetens nettokostnader	-992 254	-1 056 740	-1 119 528	-62 788
Skatteintäkter	873 494	907 059	933 067	26 008
Generella bidrag	151 635	176 522	190 770	14 248
Summa	32 875	26 841	4 309	-22 532

Svedala kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2018-12-31

KPMG AB

2018-04-10

Totalt sett har nettokostnaden för verksamheten ökat med 64 mnkr motsvarande 5,9 %, vilket är 2,2 mnkr högre än budget.

Utvecklingen av skatter och utjämning kompenserar inte kostnadsökningen. Relationen mellan kostnader och intäkter är emellertid positiv, dvs. utfallet är i balans.

3.5.5 Driftsredovisningen

Budgetavvikelsen uppgår till -2 mnkr. I en tabell under punkt 2.3.4.1 framgår det prognosticerade utfallet per april, augusti och oktober utöver det slutliga utfallet.

Socialnämnden kommunicerade i samband med oktober prognosen en större budgetavvikelse på - 9,5 mnkr. Det slutliga utfallet blev -9,8 mnkr. Avvikelsen förklaras i sin helhet av individ och familjeomsorgen (IFO).

Socialnämndens underskott uppvägs av positiva avvikelser på finansförvaltningen, vilket inkluderar realisationsvinst vid avyttring av kortfristiga placeringar på 8 mnkr och exploateringsintäkter på 13,6 mnkr.

Med undantag för budgetavvikelsen för socialnämnden är övriga avvikelser per nämnd < 1,1 mnkr, vilket bedöms som tillfredställande.

3.5.6 Fastigheter

Kommunens tillgångar i fastigheter inklusive pågående projekt fördelar sig enligt följande:

Typ av fastighet (mnkr)	Bokfört värde 2017	Bokfört värde 2018	Verkligt värde
SVEDAB	351	603	1 433
Svedalahem	583	566	1 491
Publika investeringar	226	253	
Affärsfastigheter	132	143	
Verksamhetsfastigheter	50	44	
Råmark	36	61	
Övriga fastigheter	10	10	
Pågående investeringar	404	301	
Summa	1 796	1 980	

Investeringsstakten är fortsatt hög totalt sett.

Svedalahem har inte haft några aktiva nyproduktioner under 2018, men under 2019 kommer nyproduktion av 57 lägenheter att uppföras på den gamla ICA-tomten.

SVEDAB färdigställde såväl Aggarpsskolan som förskolan i Bara Backar. Pågående är ombyggnaden av Floraparkens förskola.

Svedala kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2018-12-31

KPMG AB

2018-04-10

Kommunen specificerar sina mer betydande investeringsprojekt i tabellen under 3.7.2, med förklaring till avvikelser. Flertalet nämnder har inte förbrukat sina investeringsbudgetar, 38,4 mnkr, vilket förklaras både av att investeringsaktiviteter skjutits på framtiden och att budgetar inte har förbrukats.

Tekniska nämnden, som driver de större projekten, redovisar dock ett överdrag med 57,4 mnkr. Den relativt stora avvikelser förklaras av en icke budgeterad markanskaffning i Bara om 25 mnkr samt en effekt av redovisningsprinciper som inte beaktats i budgeten, 42 mnkr. Budgeten bygger på kostnad för att anlägga allmän platsmark efter exploateringsersättningar, dvs. netto medan redovisningen är brutto, dvs. ersättningen för sig och kostnaden/investeringen för sig.

3.5.7 Maskiner och inventarier

Svedala kommun har investerat 44 mnkr i främst inventarier under 2018, varav den absoluta merparten är hänförlig till den nyinvigda Aggarpsskolan.

3.5.8 Finansiella tillgångar

Under 2018 har en omstrukturering av bolagsstrukturen genomförts på så sätt att båda de kommunägda bolagen Bostads AB Svedalahem och SVEDAB fått ett gemensamt moderbolag i Svedala kommunhus AB. Omstrukturering har inte påverkat den sammanställda redovisningens egna kapital, dvs. kommunens förmögenhet inklusive ägda bolag är oförändrad.

3.5.9 Bidrag till statlig infrastruktur

Av § 187 i kommunstyrelsens protokoll från 2018-08-27 framgår att beslut fattats att ingå medfinansieringsavtal med Trafikverket för ombyggnad av Svedala station.

Kommunfullmäktige gav genom beslut den 13 juni 2018 § 63 kommunstyrelsen i uppdrag att ingå medfinansieringsavtal med Trafikverket.

Själva medfinansieringsprojektet uppgår till 95 mnkr och parterna står för 50 % vardera, dvs. 47,5 mnkr vardera.

Enligt den kommunala redovisningslagen 5 kap 7 § skall sådana bidrag som avses i 2 kap 1 § lagen (2009:47) om vissa kommunala befogenheter tas upp i balansräkningen under posten bidrag till statlig infrastruktur eller redovisas som en kostnad i resultaträkningen. Varje bidrag som redovisas i balansräkningen ska upplösas med årliga enhetliga belopp under högst 25 år. Upplösningen ska påbörjas det år bidraget beslutas.

Svedala kommun har inte bokfört avtalet, vilket innebär ett avsteg från den kommunala redovisningslagen. Det är aldrig förenligt med god redovisningssed att avvika från uttryckliga lagregler (prop. 1996/97:52 s. 45).

En årlig upplösning på 25 år skulle ha genererat en upplösning/ kostnad om -1,9 mnkr, vilken inte har beaktats i kommunens resultat.

Svedala kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2018-12-31

KPMG AB

2018-04-10

3.5.10 Kortfristiga fordringar

De kortfristiga fordringarna har ökat påtagligt jämfört med föregående år, 38 mnkr, men rensat för den minskning som skett av fordringarna på Migrationsverket, -20 mnkr, är den faktiska ökningen 58 mnkr. Ökningen förklaras dels av en avyttring av mark till SVEDAB där köpeskillingen ännu ej reglerats, 9 2 mnkr, samt en tvist med Svevia, 30 mnkr.

Svevia är entreprenör i Bara Backar och det tvistiga beloppet avser fakturor utöver det upphandlade beloppet. Vi har inte varit i kontakt med juridiska ombud och kan inte uttala oss om det juridiska förhållandet och den potentiella skada som kan drabba Svedala kommun. Den uppgift vi erhållit är att kommunen kan transportera eventuell merkostnad ut på den slutliga exploatören. Vi kan läsa i kommunstyrelsens protokoll att en avrapportering har skett.

3.5.11 Pensioner och pensionsmedelsförvaltningen

Som framgår av tabellen under 2.3.1.2 i årsredovisningen ökar pensionskostnaderna högst väsentligt för vart år och det är främst premier relaterade till den förmånsbestämda delen som ökar. I år har flera kommuner drabbats av en oväntat hög faktura precis i slutet av året, en kompletteringspremie. Orsakerna är flera, dels fler anställda, dels en förändrad lönemix med fler personer med rätt till förmånsbaserad pension, dels nyrekrytering av erfaren personal från andra kommuner och slutligen nya beräkningsmetoder hos KPA. Givet den expanderande verksamhet som Svedala bedriver ansluter vi oss till den slutsats som framförs i årsredovisningen, nämligen den att pensionskostnaderna kommer att öka även framöver.

Svedala kommun har för att minska den finansiella ansträngning avseende de kommande pensionsutbetalningarna/kostnaderna från pensionsåtagande, redovisade som ansvarsförbindelse avsatt medel och placerat dessa i aktier och räntebärande papper.

Det realiserat värde i värdepappersportföljen uppgick vid årsskiftet till 49,4 mnkr (66,9 mnkr) efter avyttring av en fond. Det är främst innehaven i aktiefonder som bidrar med övervärdet. Utvecklingen av räntefonderna har till vissa delar varit negativ, men inte större än att portföljen som helhet ligger i nivå med den ursprungliga anskaffningen. Avyttringen genererade en reavinst om 8 mnkr.

Svedala kommun återlånar därmed 30,6 mnkr (20,8 mnkr), dvs. av Svedala kommuns pensionsåtaganden har 30,6 mnkr ännu inte tryggats utan kommer att finansieras via framtida kassaflöde.

Samtliga uppgifter gällande placeringar är verifierade mot engagemangsbesked.

3.5.12 Extern finansiering

Kommunens upplåning ligger oförändrat kvar på samma nivå som föregående år, 351 mnkr, liksom räntekostnaden. Merparten av upplåningen ligger dock i de kommunala bolagen, totalt 1 357,2 mnkr, vilket är en ökning med 300 mnkr under 2018. Den sammantagna långfristiga skulden till Kommuninvest uppgår därmed till 1 718,3 mnkr. Det gör att den sammanlagda verksamheten är finansierad externt till 82 %.

Svedala kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2018-12-31

KPMG AB

2018-04-10

Ökar låneräntan från den nuvarande relativt låga nivån med 1 procentenhet kommer det att påverka kommunens sammanställda resultat med - 17,2 mnkr, vilket är mer än en halvering av årets sammanställda överskott.

En ränteökning kommer dock inte få ett omedelbart genomslag, eftersom dotterbolagen använder sig av räntederivat för att skjuta den omedelbara exponeringen en bit in i framtiden. Det framgår emellertid inte av redovisningsprinciperna att det görs och nyckeltalen för räntebindningstid, genomsnittlig ränta och förfallostruktur för hela kommunkoncernen saknas.

Kommunen har en fortsatt hög investeringsambition, vilket kommer att kräva ytterligare lånefinansiering, företrädesvis i dotterbolagen. Det kommer sammantaget att driva dels ökade avskrivningskostnader på investeringarna samtidigt som finansieringskostnaden också ska finansieras. I årsredovisningen redogörs för en ökande exponering och att dialog förs med Kommuninvest. De nyckeltal som presenteras i avsnitt 2.3 Finansiell analys avser enbart kommunen. Givet att en så pass stor del av kommunens investeringsverksamhet bedrivs i dotterbolagen hade det varit relevant att diskutera den framtida exponeringen ur ett helhetsperspektiv. Förslagsvis skulle känslighetsanalysen under 2.3.4.2 även kunna omfatta kommunkoncernen i sin helhet. Känslighetsanalysen för enbart kommunen överlämnar åt läsaren att dra egna slutsatser. Det rimliga antagandet är att kostnaderna ökar med 1 %, vilket genererar en total effekt om -18,3 mnkr, som ska finansieras av framtida ökningar av skatteintäkterna för en ekonomi i balans.

Vi har verifierat finansieringen mot engagemangsbesked.

54 fastigheter har anslutits till kommunens VA- och avloppsnät vilket genererat intäkter om 10,4 mnkr, vilka periodiseras över VA-anläggningens nyttjandetid.

Bara Backar är färdigställt och kommunen har periodiserat exploateringsersättningar som förutbetalda intäkter. De ska upplösas och intäktsföras i takt med att tillgångarna skrivs av.

3.5.13 Korta skulder

Kommunens korta skulder har ökat med 70 mnkr. Ökningen förklaras delvis av den pågående tvisten med Svevia, 30 mnkr, även kommenterat under 3.5.10. Tvisten avser fakturor fakturerade av Svevia utöver det upphandlade fasta priset. Likaså ingår hyresavier för Q1 med 30 mnkr

3.6 Kassaflöde

Kassaflödesanalys beskriver hur verksamhet och investeringar finansierats och hur de har inverkat på verksamhetens likvida ställning. Den tillämpade modellen synes överensstämma med RKR:s rekommendation 16.2.

Årets kassaflöde är negativt för kommunen med -25,8 mnkr, medan det sammanställda kassaflödet är positivt med 142,5 mnkr. Bolagens utökade belåning om 300 mnkr bidrar till det positiva kassaflödet.

Svedala kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2018-12-31

KPMG AB

2018-04-10

3.7 Investeringsredovisning

Kommunen redogör för pågående investeringar på ett kortfattat sätt per nämnd och specificerar de större projekten med total budget och beräknat färdigställandeår.

Avvikelserna förklaras verbalt på ett sätt som gör att en person utan insikt kan förstå.

3.8 Sammanställd redovisning

Den sammanställda redovisningen har såvitt vi kunnat finna upprättats i enlighet med RKR:s rekommendation 8.2. Syftet med den sammanställda redovisningen är att ge en sammanfattande bild av kommunens ekonomiska resultat, ställning och åtaganden i sin helhet.

Enligt KRL 8 kap 2 § ska den sammanställda redovisningen omfatta de juridiska personerna i vilka kommunen har ett betydande inflytande. Enligt RKR 8:2 framgår att betydande inflytande förutsätts föreligga när kommunen innehar minst 20 % av rösterna i en annan juridisk person, men även andra faktorer ska beaktas. Det finns dock möjlighet att göra avsteg från principen om företaget har en ringa omsättning eller balansomslutning.

Den sammanställda redovisningen inkluderar Svedala kommunhus AB med dotterbolagen Bostads AB Svedalahem (Svedalahem) och SVEDAB. Som kommenterats under 3.5.7 har det skett en omstrukturering i bolagsinnehaven. Omstruktureringen medförde ingen förändring i det sammanställda egna kapitalet.

Inget nedskrivningsbehov är identifierat. Det förekommer inga övervärden.

De båda fastighetsbolagen har gjort nedskrivningar av enskilda fastighetsinnehav, totalt -7 760 tkr. Av dessa har 6 700 tkr återlagts på koncernnivå, som en anpassning till kommunens redovisningsprinciper.

Den nedskrivning som gjordes av Marbäcks förskola om 1 mnkr har däremot belastat den sammanställda resultaträkningen, eftersom skolan blev delvis funktionsoduglig. Händelsen inträffade under 2019, men eftersom branden påverkade värdet på tillgången och detta var känt när boksluten upprättades har värdenedgången beaktats redan i 2018 års bokslut.

Svedala kommun har bokfört fyra reavinster, totalt 5,9 mnkr, hänförliga till marköverlåtelse till dotterbolagen. Dessa är återlagda i den sammanställda redovisningen eftersom en vinst uppkommen i en koncernintern transaktion inte är realiserad och därför inte kan få en redovisningsmässig konsekvens.

Dotterbolagens bidrag till det sammanställda resultatet före elimineringar är 10,4 mnkr (5,8 mnkr). Det är framfört allt SVEDAB som bidrar till resultatökningen medan Svedalahem har en resultatminskning.

I samband med omstruktureringen av bolagen eliminerades det aktieägartillskott som bokfördes i Svedalahem 2014 om 50 mnkr. Aktieägartillskottet var inte avsett för Svedalahem utan blev en redovisningsmässig konsekvens av att aktieägartillskott avsett för SVEDAB transporterades genom Svedalahem. Svedalahem var inte i behov av ett kapitaltillskott och tillskottet var aldrig ämnat för Svedalahems verksamhet.

Svedala kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2018-12-31

KPMG AB

2018-04-10

Det pågår en diskussion mellan hyresgästen, kommunen och fastighetsägaren SVEDAB och Svedalahem om lämplig hyressättningsmodell. Det finns hyresavtal sedan 2014 men dessa har ifrågasatts primärt av hyresgästen. Någon överenskommelse har ännu inte uppnåtts. Medan diskussionerna pågår har hyresgästen tillika ägaren erhållit hyresrabatter. Eftersom kommunen inte ingår i en skatterättslig koncern med sina dotterbolag är det av vikt att upprätthålla en affärsmässig relation till dotterbolagen för att undvika olyckliga skattekonsekvenser i händelse av ett ifrågasättande.

Utöver det bör Aktiebolagslagens 17 kapitel 1§ punkt 4 om värdeöverföring från bolagen beaktas.

Båda fastighetsbolagen har betydande skulder för att finansiera sina fastighetsinnehav och investeringar. Av den totala låneskulden om 1 718,2 mnkr är 79 % hänförligt till fastighetsbolagen. All finansiering sker via Kommuninvest, med borgen från kommunen. För att neutralisera den fördel som fastighetsbolagen härmed åtnjuter i form av fördelaktig finansiering ska kommunen fakturera bolagen en borgensavgift. Detta görs för Svedalahem men inte för SVEDAB.

Båda fastighetsbolagen har föråldrade ägardirektiv. Det finns anledning att se över och besluta om dessa i närtid.

4 Avgiftsfinansierad verksamhet

I år har VA-verksamheten genererat ett ackumulerat underskott, trots att Svedala kommun tillskjutit 2,6 mnkr av skattemedel för att kompensera VA-kollektivet något för utgifter uppkomna i samband med tvisten med Swedavia gällande förorenat slam. Tvisten förlorades i Miljödomstolen (protokoll från kommunfullmäktige 2018-11-07, § 108).

Det kan diskuteras huruvida det är korrekt att med skattemedel kompensera VA-kollektivet för kostnader som uppstått i VA-verksamheten. Vi har inte fördjupat oss i tvisten och kan inte uttala oss om Svedala kommun står i skuld till VA-kollektivet. Vi kan dock konstatera att det finns en intressant gränsdragningsproblematik här som inte är särskilt väl belyst i årsredovisningen.

VA-taxan kommer att behöva höjas kontinuerligt framöver. Delvis på grund av att förnyelsetakten för anläggningarna behöver öka samtidigt som investeringar för att möta framtida klimatanpassning behöver vidtas.

Särredovisningarna av dessa verksamheter ingår inte i vårt granskningsuppdrag, men det är verksamheter av stor betydelse. Inte minst VA-verksamheten står inför utmaningar på ett sätt som inte förekommit på många år, med gamla anläggningar och en "ny" översvämningsproblematik. Av den anledningen uppmuntrar vi till en mer fyllig särredovisning som även inkluderar verksamhetsspecifika nyckeltal.

Svedala kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2018-12-31

KPMG AB

2018-04-10

2018-04-03

KPMG AB

Anna Lönnberg

Auktoriserad revisor

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument.

Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i